De ti bud — eller de to?

Er det nødvendigt at holde de ti bud for at blive frelst?

Guds Verdensvide Kirke er blevet bygget på mindst tre forudsatte grundlæggende præmisser, som ikke er blevet bevist og tilsyneladende ikke engang omtalt i kirkens litteratur: (1) Moseloven eller dele af den står ved magt i dag. (2) Hvor Det Nye testamente (NT) siger »bud«, mener det almindeligvis de ti, ikke de to. (3) Bibelen er mundtlig inspireret.

Vi skal her fokusere på den anden grundlæggende forudsætning og objektivt undersøge bevismaterialet for og imod denne påstand. I skriftet »Helligdagene – har vi bevis?« konkluderede vi, at alle GT's love var ophævet ved Jesu Kristi død på korset. Inkluderer det de ti bud og sabbatten, eller står de stadig ved magt? Der er et sted mellem tyve og tredive skriftsteder, som er relevante i dette spørgsmål om de ti bud, vi skal anstrenge os for at undersøge hvert enkelt grundigt. De fleste af dem er de skriftsteder, som diskuterer lov, bud, lydighed og »du må ikke«.

I. Argumenter for at de ti bud står ved magt i NT.

(1) Viser bjergprædikenen ikke, at vi skal holde de ti bud?

Matthæus 5:17–48: »Tro ikke, at jeg er kommet for at nedbryde loven eller profeterne [generelt en beskrivelse for hele GT]. Jeg er ikke kommet for at nedbryde, men for at *opfylde*. «

> [Jesus opfyldte loven ved at leve et fuldkomment liv; og opfyldte profeterne ved at opfylde de messianske profetier.]

v18 »Sandelig siger jeg jer: Før himmel og jord forgår, skal ikke det mindste bogstav eller en eneste tøddel forgå af loven, før alt er sket.«

> [”Alt” er sket ved Jesu forsonende død. Intet i himlen og på jorden kunne ophæve loven og profeterne bortset fra Kristi fuldkomne offer.]

v19 »Den, der bryder blot ét af de mindste bud og lærer mennesker at gøre det samme, skal kaldes den mindste i Himmeriget. Men den, der holder det og lærer andre at gøre det, skal kaldes stor i Himmeriget. . . . «

> (Hvor intet andet er nævnt, er alle bibel-citater fra 1992-oversættelsen.) Denne passage beviser ikke, at vi skal holde de ti bud for at blive frelst. Jesu pointe er det direkte modsatte: At vise de lov-fokuserede jøder ved direkte overdrivelse (som: at blive dømt alene for vrede; rive sit øje ud; vende den anden kind til; give til tyven; og at blive befalet at *være* – ikke blot at blive – fuldkommen), at det er direkte *umuligt* at opnå retfærdighed og frelse ved lovlydighed.
> Dette pointe blev klart forklaret i *Plain Truth* sept. 1994, side 19, og *Den Enkle Sannhet* sept. 1994 side 16. Dette ligner Jakob 2:10: »Den, som ellers overholder hele loven, men fejler blot på ét punkt, er blevet skyldig i dem alle.« Det er således umuligt for os at holde loven. Derfor (vers 12) vil vi »blive dømt efter frihedens lov.«

Tilbage til **Matthæus 5:20**:
»For jeg siger jer: Hvis jeres retfærdighed ikke *langt overgår* de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. «

Det er udelukkende gennem Jesus, at vi kan blive regnet retfærdige, og hans indpodede retfærdighed overgår langt de skriftkloges og farisæernes retfærdighed.

(2) Blev den rige unge mand ikke bedt om at holde de ti bud?

Matthæus 19:16: »Og se, der kom en hen til Jesus og spurgte: 'Mester, hvad godt skal jeg gøre for at få evigt liv?' v17 Han svarede ham: 'Hvorfor spørger du mig om det gode? Én er den gode. *Men vil du gå ind til livet, så hold budene!'*
v18 Han spurgte: 'Hvilke?' Jesus svarede: 'Du må ikke begå drab, du må ikke bryde et ægteskab, du må ikke stjæle, du må ikke vidne falsk,
v19 ær din far og din mor!' og: 'Du skal elske din næste som dig selv.'
v20 Den unge mand sagde: 'Det har jeg holdt alt sammen. Hvad mangler jeg så?'
v21 Jesus sagde til ham: 'Vil du være fuldkommen, så gå hen og sælg, hvad du ejer, og giv det til de fattige, så vil du have en skat i himlene. Og kom så og følg mig!'«

Viser denne beskrivelse ikke, at vi skal holde de ti bud? Manden spurgte om, hvordan han kunne blive god. Jesus svarede, at kun Gud er god, med andre ord: Manden kunne ikke blive god ved gerninger. Jesus fortsatte med at vise ham, hvordan han skulle udføre denne umulighed og tjene sig til frelse: Hold budene. Det må forstås, at han mente: Fuldkomment. Det er derfor ligeligt muligt at forstå passagen således, at Jesus viste manden, at det er umuligt at indtjene frelse gennem lov-retfærdighed.

Den videre tekst støtter dette stærkt: Jesus fortsætte i vers 23 til 26 og fortæller om kamelen og nåleøjet og konkluderer:

»For mennesker er det umuligt, men for Gud er alting muligt.«

Således ser Jesu egen udlægning ud til at være: Den rige unge mand ønskede at indtjene frelse ved gerninger; men han gik igen, formentlig fordi Jesus afdækkede hans skjulte synder ved at citere 5 eller 6 af de ti bud. Jesus citerede fra de ti bud, hvorved denne jøde søgte at tjene sig til frelse; ikke for at fastlægge, at kristne skal holde dem.

(3) Blev det ikke profeteret, at vi skulle have loven i vore hjerter?

Jeremias 31:33: »Men sådan er den pagt [den nye pagt], jeg vil slutte med Israels hus, når de dage kommer, siger Herren: Jeg lægger min *lov* i deres indre og skriver den i deres hjerte. Jeg vil være deres Gud, og de skal være mit folk.«

Hvilken lov? De ti eller de to bud? Vor traditionelle forklaring er, at dette blev opfyldt ved at de kristne får indpodet Helligånden. Men lad NT selv forklare det: Det er citeret to gange i NT: **Hebræerne 8:10 og 10:14ff**. Det sidste forklarer dog hvordan, dette bliver opfyldt i de kristne ved tilgivelse i Jesus:

»For ved ét eneste offer har han for altid ført dem, han helliger, til målet [1907 oversættelsen: »for bestandig *fuldkommet* dem, som helliges.«]. . . . Jeg lægger mine *love* i deres *hjerte* og skriver dem i deres indre.«

Så tilføjer han i **vers 17:**

»Jeg husker ikke længere på deres synd og på deres lovbrud.'
v18 Men når synden er *tilgivet*, er der ikke længere brug for syndoffer. . . .
v22 Lad os derfor træde frem med oprigtigt hjerte, i en fast tro og bestænket på *hjertet*, så vi er *befriet* [1907 overs.: »rensede«] for ond samvittighed, . . .«

Det er på denne måde, at vi skal have loven i vore hjerter: Ved at være skyldfri, ikke ved at være fejlfri.

(4) Viser Romerbrevet ikke, at vi skal holde loven?

Er det lov OG nåde i stedet for lov ELLER nåde? Det kan måske overfladisk set se ud til det sidste:

Romerne 2:13:
»de, som gør loven, vil blive gjort retfærdige.«

Romerne 3:31:
»Vi gør loven gældende.«

Romerne 6:1:
»Skal vi blive i synden, for at nåden kan blive så meget større?
v2 Aldeles ikke!«

Romerne 6:12: »Lad derfor ikke synden herske i jeres dødelige legeme.«
Romerne 6:15: »Skal vi synde, fordi vi ikke er under loven, men under nåden? Aldeles ikke!«

Men Romerne har også modsatte udtalelser, udtalelser vi førhen plejede at ignorere:

Romerne 7:4:
»Så er også I, mine brødre, gjort døde for loven.«

Romerne 7:10:
»Budet, som skulle have ført til liv, viste sig at blive min død.«

Romerne 7:18:
»Viljen har jeg, men udføre det gode kan jeg ikke.«

Romerne 7:25:
»med kødet [tjener jeg] syndens lov.«

Romerne 8:2:
»For livets ånds lov har i Kristus Jesus befriet mig fra syndens og dødens lov.«

Det er vigtigt at bemærke, at alle ovenstående vers er citeret i kronologisk orden. Det er helt tilfældigt, at vi har citeret fem af hver. Romerne 2 til 8 er en sammenhængende afhandling om spørgsmålet lov kontra nåde, og det må ses i sin helhed og ikke plukkes i små stykker. Ovenstående vers viser en klar fremadskriden med et vendepunkt i kapitel 7.

Før den tid finder vi vers, der ude af sit sammenhæng kan benyttes til afholdelse af loven, og efter den tid det modsatte. I denne afhandling gør Paulus noget lignende det, vi gør i denne redegørelse: Hvad er for? Derefter, hvad er imod? Lad os se på ovenstående vers i sammenhængen:

Romerne 1:5:
»Af ham har vi fået nåde og apostelkald til at føre mennesker i alle folkeslag til *troslydighed*, hans navn til ære.«

Romerne 2:6: »Han vil gengælde enhver efter hans *gerninger:*
v7 Dem, der søger herlighed og ære og uforgængelighed ved udholdende at gøre det gode, vil han gengælde med evigt liv;
v8 og over dem, der søger deres eget og er *ulydige* mod sandheden, men lydige mod uretten, kommer vrede og harme.
v9 Nød og angst rammer hvert menneske, som gør det onde, både jøde, først, og græker;
v10 herlighed og ære og fred får enhver, som *gør* det gode, både jøde, først, og græker.
v11 For Gud gør ikke forskel på nogen.
v12 De, som har syndet uden loven, vil også gå fortabt uden loven. Og de, som har syndet under loven, vil blive dømt efter loven.
v13 For det er ikke dem, som hører loven, der er retfærdige for Gud, men *de, som gør loven, vil blive gjort retfærdige.*«

Vers 21 og videre viser, at loven er de ti bud. Dette skriftsted siger, at af dem, der søger retfærdiggørelse ved loven, vil kun de, der holder den (fuldkomment) tjene retfærdiggørelse ved den, ikke nødvendigvis at kristne skal retfærdiggøres ved at holde loven (fuldkomment).

Romerne 3:20:
»For af lovgerninger bliver intet menneske retfærdigt over for ham; det, der kommer ved loven, er jo syndserkendelse. . . .
v28 For vi mener, at et menneske gøres retfærdigt ved tro, uden lovgerninger. . . .
v31 Sætter vi så loven ud af kraft ved troen? Aldeles ikke! *Vi gør loven gældende.*«

Det er mest sandsynligt, at loven, der her er tale om, er de ti bud eller Moseloven. Paulus kan mene, at kristne skal holde loven, eller han kan blot mene, at loven stadig eksisterer; ellers ville nåde ikke være nødvendig.

Romerne 5:8:
»men Gud viser sin kærlighed til os, ved at Kristus døde for os, mens vi endnu var syndere.«

Paulus inkluderer sig selv i gruppen af syndere, selv om han på den tid var en lovlydig, »retfærdig« farisæer. Således erkender han, at retfærdighed ved lov ikke eksisterer; en lovlydig er i en syndende tilstand.

Romerne 6:1:
»Hvad følger nu heraf? *Skal vi blive i synden, for at nåden kan blive så meget større?*
v2 Aldeles ikke! Hvordan skulle vi, som er døde fra synden, stadig kunne leve i den?«

Vi har traditionelt taget dette i betydningen, at vi skal holde de ti bud.

Men hvad nu hvis Paulus mener: Skal vi fortsætte med at leve i en tilstand, hvor vi forsøger at opnå retfærdighed ved lov – og at vi falder, hvorved vi er syndere, i stedet for at acceptere retfærdighed fra Kristus?
Men er denne udlægning i harmoni med sammenhængen?
Nogle af de efterfølgende vers kan friste en til at konkludere, at vi skal holde loven; men når vi kommer til næste kapitel, bliver det indlysende, at det ikke er hvad, han mener.

v11 »Sådan skal også I se på jer selv: I er døde for synden, men levende for Gud i Kristus Jesus.
v12 *Lad derfor ikke synden herske i jeres dødelige legeme, så I adlyder dets lyster.*«

Lad ikke nogen synd herske over os, lad ikke synden blive meningen med livet. Med »synd« mener han vort tidligere liv, hvor vi søgte retfærdighed ved lov, og med »retfærdighed« mener han tilstanden i nåde, hvor man er tilgivet ved Jesus Kristus. Det samme tema fortsætter:

v13 »Stil heller ikke jeres lemmer til rådighed for synden som redskaber for uretfærdighed, men stil jer selv til rådighed for Gud som levende, der før var døde, så I bruger jeres lemmer for Gud, som redskaber for retfærdighed. [Jesu retfærdighed]
v14 Synden skal ikke være herre over jer, for I er ikke under loven, men *under nåden.*
v15 Hvad da? *Skal vi synde, fordi vi ikke er under loven, men under nåden? Aldeles ikke!*

[Skal vi gå tilbage til vore tidligere liv, hvor vi søgte retfærdighed ved at holde loven? Aldeles ikke. Men bliver vi skyldige, når vi kommer til at synde? Ligeledes: aldeles ikke.]

v16 Ved I ikke, at den, I stiller jer til rådighed for som trælle og viser lydighed, må I også være trælle for og vise lydighed, hvad enten det er synden, og det fører til død, eller det er *lydigheden, og det fører til retfærdighed?*
[Men Paulus viste os, at vi *ikke kan* blive retfærdige ved lydighed mod *loven.* Så hvad skal vi være lydige?]
v17 Men Gud ske tak for, at I, der var syndens trælle, *er blevet lydige* af hjertet imod den *lære*, I blev indført i!

[Han taler ikke om at være lydige mod loven; men mod læren om, at vi i Kristus har fået tilgivelse og er blevet retfærdige.]

v18 *Befriet fra synden* er I blevet trælle for retfærdigheden
v19 - jeg bruger et udtryk fra dagliglivet, fordi I er skrøbelige mennesker. For ligesom I lod jeres lemmer trælle for urenheden og lovløsheden, så I blev lovløse, skal I nu lade dem trælle for retfærdigheden, så I helliges.
v20 Dengang I var syndens trælle, var I frie over for retfærdigheden.
v21 Hvad fik I da? Frugter, som I nu skammer jer over; de ender jo med død.
v22 Men nu, da I er blevet befriet fra synden og er blevet trælle for Gud, får I den frugt, at I helliges, og til sidst evigt liv.
v23 For syndens løn er død, men Guds nådegave er evigt liv i Kristus Jesus, vor Herre.«

Når vi fortsætter uden kapitelbrydning, bliver det klart, at han taler til folk, som har forsøgt at leve under retfærdighed ved lov, dvs. jøder. Det var et liv i synd; men nu er de døde for loven:

Romerne 7:1:
»Ved I ikke, brødre - jeg taler jo til mennesker, der *kender* loven - at loven kun er herre over et menneske, så længe det lever?
v2 En gift kvinde er ved lov bundet til sin mand, så længe han lever; men dør han, er hun løst fra den lov, der bandt hende til ham.
v3 Hun vil altså stå som ægteskabsbryder, hvis hun bliver en andens, mens hendes mand er i live; men dør han, er hun fri fra loven, så at hun ikke er ægteskabsbryder ved at blive en andens.
v4 Så er også I, mine brødre, *gjort døde for loven* ved Kristi legeme, for at I skal tilhøre en anden, ham der er opstået fra de døde, og vi bære frugt for Gud.
v5 For dengang vi var i kødet, var de syndige lidenskaber, som loven kalder frem, virksomme i vore lemmer, så at vi bar frugt til døden.
v6 Men nu er vi løst [sat frie] fra loven og er døde fra det, vi før var fanget i, så at vi er tjenere i Åndens nye liv, og *ikke* i bogstavens gamle.
v7 Skal vi da sige, at loven er synd? Aldeles ikke! Men synden kom jeg først til at kende gennem loven. Begæret vidste jeg ikke af, før loven sagde: *'Du må ikke begære!'*

[Det er tydeligt, at han tænker på de ti bud.]

v8 Men med budet fik synden et påskud og vakte al slags begær i mig. For uden lov er synden død.
v9 Jeg levede engang uden lov, men da budet kom, levede synden op,
v10 og jeg døde. *Budet, som skulle have ført til liv, viste sig at blive min død.*
v11 For med budet fik synden et påskud og forledte mig og dræbte mig med det.
v12 Så er loven da hellig og budet helligt og retfærdigt og godt.

[Selvfølgelig mener Paulus ikke med dette, at vi skal holde loven for ved den at blive retfærdige! Bemærk at han inkluderer sig selv i den gruppe mennesker, han taler til: jøder.]

v13 Blev dette gode da min død? Aldeles ikke! Men det blev synden, for at den kunne fremtræde som synd, og den brugte det gode til at volde min død, for at synden ved at bruge budet skulle vise sig at være syndig ud over alle grænser.
v14 Vi ved, at loven er af ånd. Men *jeg er af kød,* solgt til at være under synden.
v15 For jeg forstår ikke mine handlinger. Det, jeg vil, det gør jeg ikke, og *det, jeg hader, det gør jeg.*
v16 Men når jeg gør det, jeg ikke vil, giver jeg loven ret i, at den er god.
v17 Men så er det ikke længere mig, der handler, men synden, som bor i mig.
v18 Jeg ved, at i mig, altså i mit kød, bor der intet godt. *Viljen har jeg, men udføre det gode kan jeg ikke.*
v19 For det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg.
v20 Men når jeg gør det, jeg ikke vil, er det ikke længere mig, der handler, men synden, som bor i mig.
v21 Jeg finder altså den lov, at jeg, skønt jeg vil gøre det gode, kun evner det onde.
v22 For jeg glæder mig inderst inde over Guds lov.
v23 Men jeg ser en anden lov i mine lemmer, og den ligger i strid med loven i mit sind og holder mig som fange i syndens lov, som er i mine lemmer.

[Så selv om Paulus glædes over loven, kan han ikke holde den; men synder.]

v24 Jeg elendige menneske! Hvem skal fri mig fra dette dødsens legeme?
v25 Men Gud ske tak ved Jesus Kristus, vor Herre! Med mit sind tjener jeg da Guds lov, men med kødet *[tjener jeg] syndens lov.*«

Og det fortsætter han med at gøre. I sammendrag er loven god; men han kan ikke holde den. Men Gud har erklæret ham retfærdig gennem Kristus, og nu er han død for synden, og når han bryder loven, kendes han ikke længere skyldig. Med andre ord siger disse kapitler ikke, at vi skal holde loven; men snarere det modsatte: Loven er god; men vi kan ikke holde den og behøver det ikke.

Fortsæt uden kapitelbrud:

Romerne 8:1:
»Så er der da nu ingen fordømmelse

[selv om det foregående vers siger, at han synder]

for dem, som er i Kristus Jesus.
v2 *For livets ånds lov har i Kristus Jesus befriet mig fra syndens og dødens lov.*

[Loven fortsætter med at eksistere, som han tidligere skrev; men han er frigjort fra dens fordømmelse, selv om han stadig synder]

v3 Det, som loven ikke kunne [gøre os retfærdige], fordi den kom til kort på grund af kødet, det gjorde Gud: Han sendte sin egen søn i syndigt køds lighed og for syndens skyld og fordømte dermed synden i kødet,
v4 for at lovens krav [døden] skulle opfyldes i os, som *ikke lever i lydighed mod kødet,* men i lydighed mod Ånden.«

Vor sædvanlige forklaring på disse vers (ikke leve i lydighed mod kødet = holde loven) virker direkte i modstrid med det, han formodentlig mente: Vi vandrer ikke i følge retfærdighed ved lov; men i følge retfærdighed ved Ånden.

Fortsæt i vers 5

»De kødelige [de lovlydige jøder] vil det kødelige, og de åndelige [de kristne] vil det åndelige.
v6 Det, kødet vil, er død, og det, Ånden vil, er liv og fred.
v7 For det, kødet vil, er fjendskab med Gud; *det underordner sig ikke Guds lov* og kan det heller ikke.
v8 De, som er i kødet [søger retfærdighed ved loven; men fejler], kan ikke være Gud til behag.«

Vi har almindeligvis forstået dette som, at vi skal underlægge os Guds lov; men teksten siger blot, at de, der søger retfærdighed ved lov, ikke kan fuldføre, for de kan ikke underlægge sig Guds lov. Det kunne Paulus heller ikke (7:19).

Fortsæt i vers 12:
»Brødre, så skylder vi da ikke kødet at leve i lydighed mod det.

[At leve i lydighed mod kødet betyder ikke, at synde, det betyder at leve et liv, hvor man søger retfærdighed ved lov!]

v13 Hvis I lever i lydighed mod kødet, skal I dø [fejle i at nå retfærdighed ved lov], men hvis I ved Åndens hjælp dræber legemets gerninger, skal I leve.«

Hvordan dræber vi legemets gerninger og opnår evigt liv? Bestemt ikke ved at leve fuldkomne syndfrie liv.
»Legemets gerninger« betegner vejen, hvor man søger retfærdighed ved lov, og dette dræber vi ved Ånden, ved at blive retfærdiggjorte ved Kristus.

Fortsæt: v15
»I har jo ikke fået en ånd, som giver trællekår [til loven], så I atter skulle leve i frygt [for at bryde den og blive kendt skyldige], men I har fået den ånd, som giver barnekår.«

Siger Romerbrevet, at vi skal holde loven? Nej, vi kan trygt sige, at det absolut ikke var Paulus' mening at sige det.

(5) Er de to store bud ikke blot en sammenfatning af de ti?

Og er referencer til de to bud ikke bevis på, at vi skal holde de ti?

Matthæus 22:36:
»'Mester, hvad er det største bud i loven?'
v37 Han sagde til ham: 'Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.'
v38 Det er det største og det første bud.
v39 Men der er et andet, som står lige med det: 'Du skal elske din næste som dig selv.'
v40 *På de to bud hviler hele loven og profeterne.'*«

Vi har formodet, at dette var Jesu sammenfatning af de ti bud. Men passagen siger det direkte modsatte, nemlig at loven og profeterne – hele Det Gamle Testamente (GT) inklusive de ti bud – beror på de to bud.
Således sagde Jesus klart: At de to ikke er en sammenfatning af de ti; men at de ti er en ekspansion af de to. Således beviser NT's referencer til de to bud ikke, at de ti står ved magt i NT. Det er omvendt: De ti bud er specifikke vejledninger baseret på de to store bud; en ekspansion af de to bud, ligesom Moseloven var en videre ekspansion af de ti bud.
De to bud er således mere åndelige og oprindelige; mens de ti bud var en ekspansion givet til en bestemt nation i en specifik kulturel situation. Dette betyder, at ekspansionen til ti punkter ikke nødvendigvis skal holdes i NT. Konsekvensen er, at det er muligt, at sabbatten måske ikke er et bud for alle folk i alle kulturer til alle tider; men blot for GT's Israel som deres kendetegn.

Men siger Romerne ikke, at alle budene er samlet i de to?

Romerne 13:8:
»Vær ingen noget andet skyldig end at elske hinanden; for den, der elsker andre, har opfyldt *loven* [= de to].
v9 Budene [de ti]: 'Du må ikke bryde et ægteskab; du må ikke begå drab; du må ikke stjæle; du må ikke begære,' og et hvilket som helst andet bud, *sammenfattes* jo i dette bud: 'Du skal elske din næste som dig selv.'

v10 Kærligheden gør ikke næsten noget ondt. Kærligheden er altså lovens fylde.«

Dette skriftsted siger, at vi skal holde de to bud; *ikke* at vi skal holde de ti. Men det siger, at de ti bud er sammenfattet i de to. Hvis ikke dette skal modsige Jesu udtale, må det betyde, at Paulus mente, at de ti bud er afledt af og i princippet indeholdt i de to. Ikke at når vi skal holde de to bud, vil det faktisk betyde, at vi skal holde de ti. Faktisk siger vers 8 klart, at hvis vi elsker hverandre, har vi allerede opfyldt loven.

Konklusion på sektion I: Vi har således set, at ingen af ovenstående argumenter, at de ti bud står ved magt i NT, er gyldige.

II. Argumenter hvortil svaret er enkelt: Hvilken lov?

Synd er lovbrud; derfor skal vi holde loven. Men det ser ikke ud til at kirken har spurgt: Hvilken lov?

1Johannes 3:4:
»Enhver, som gør synden, begår også lovbrud, for synd er lovbrud.«

Betyder dette ikke, at vi skal holde de ti bud? Nej, det definerer blot, at synd er lovbrud. Hvilken lov? Dette vers er det eneste i 1Johannes der indeholder ordet »lov«, mens »bud« benyttes flere steder, dog kun i reference til de to bud.
Samme kapitel siger i vers 23:

»Og dette er hans bud, at vi skal tro på hans søns, Jesu Kristi, navn [det første af de to bud] og elske hinanden, som han har påbudt os.«

Dette vers er endnu et sammendrag af de to store bud.

Ligeledes i 4:21:
»Og dette bud har vi fra ham: Den, der elsker Gud, skal også elske sin broder.«

Også i 2:7:
»Mine kære, det er ikke et nyt bud, jeg skriver til jer, men et gammelt, som I har haft fra begyndelsen; dette gamle bud er ordet, som I har hørt.
v8 Og dog er det et nyt bud, jeg skriver til jer, det som er sandt i ham og i jer . . .
v10 *Den, der elsker sin broder,* bliver i lyset.«

Så 1Johannes 3:4 kan lige så vel definere synd som brud på de to store bud som brud på de ti.

Jesus sagde: »Elsker I mig, så hold mine bud.« Men mente han de ti eller de to bud?

Johannes 3:36:
»Den, der tror på Sønnen, har evigt liv; den, der er *ulydig* mod Sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede bliver over ham.«

Vi skal lyde Sønnen; hvilke bud gav han os?

Johannes 13:34:

»Et nyt *bud* giver jeg jer: I skal elske hinanden. Som jeg har elsket jer, skal også I elske hinanden.
v35 Deraf kan alle vide, at I er mine disciple: hvis I har kærlighed til hinanden.«

Johannes 14:15:
»Elsker I mig, så hold mine bud . . .
v21 Den, der har mine bud og holder dem, han er den, der elsker mig.«

Johannes 15:10:
»Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed . . .
v12 *Dette* er mit bud, at I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer.« Disse vers viser klart til det andet af de to bud, ikke de ti.

Det var profeteret, at kristne skulle holde budene:

Åbenbaringen 12:17:
»Og dragen rasede mod kvinden og gik hen for at føre krig mod hendes øvrige børn, som holder fast ved Guds *bud* og ved Jesu vidnesbyrd.«

De ti eller de to bud?

Også **Åbenbaringen 14:12:**
»Her kræves der udholdenhed af de hellige, dem som holder fast ved Guds *bud* og troen på Jesus.«

De ti eller de to bud?

Kristne skal ikke være lovløse:

2 Peter 3:14:
»Derfor, mine kære, når I ser frem til dette, så vær ivrige for at stå *uplettede og lydefrie* for ham i fred,
v15 og forstå, at vor Herres langmodighed er til frelse. Det har også vor kære broder Paulus skrevet til jer med den visdom, som han har fået,
v16 sådan som han jo skriver [om at være uplettede] i alle sine breve, for så vidt han kommer ind på dette emne. I hans breve er der nogle ting, som er vanskelige at forstå, og som ukyndige og ubefæstede sjæle fordrejer - men det gør de jo også med de øvrige skrifter - til deres eget fordærv.
v17 Mine kære, når I nu ved dette på forhånd, så tag jer i agt for at blive revet med af *frække [lovløse]* menneskers vildfarelse og miste fodfæstet,
v18 men voks i nåde og erkendelse af vor Herre og frelser, Jesus Kristus.«

Kristne er altså ikke lovløse; men uplettede. Peter specificerer ikke hvilken lov.
Siger Paulus ikke, at det, der tæller, er at holde budene?

1 Korinther 7:19: »Om man er omskåret eller ej, betyder ikke noget, men det gør lydighed mod Guds *bud*.«

De ti eller de to bud?

Gives Helligånden ikke til dem, der er lydige?

Apostlenes Gerninger 5:32:
»Og vi er vidner om dette, vi og Helligånden, som Gud har givet dem, der *adlyder* ham.«

Adlyder hvilke bud?

Får Timotheus ikke at vide, at han skal holde budet?

1 Timotheus 6:14:
»Hold *budet*, uplettet og uangribelig, indtil vor Herre Jesu Kristi tilsynekomst.«

Budet er i følge sammenhængen både før og efter dette vers, Paulus' bud om ikke at regne velstand højere end Gud.

Får vi ikke at vide, at vi ikke skal være ulydige?

Romerne 16:19:
»Men jeres *lydighed* er kommet alle for øre, så jer glæder jeg mig over. Jeg vil ønske, at I må have visdom til at gøre det gode og være for uskyldige til at gøre det onde.«

Hvad definerer det onde? De to eller de to bud?

Ligeledes i **Titus 3:3:**
»Vi var jo også selv engang uforstandige, *ulydige* og på afveje, vi lå under for alle mulige tilbøjeligheder og lyster; vi levede i ondskab og misundelse, vi var forhadt og hadede hinanden.
v4 Men da Guds, vor frelsers, godhed og kærlighed til mennesker blev åbenbaret,
v5 frelste han os, ikke fordi vi havde gjort retfærdige gerninger«.

Deres tidligere lydighed mod loven var væk, ikke på grund af retfærdige gerninger (lydighed) mod loven; men på grund af Jesu offer.

Får vi ikke at vide, at vi skal lyde evangeliet?

2 Thessaloniker 1:8:
»med flammende ild og bringer straf over dem, der ikke kender Gud og ikke er *lydige mod evangeliet* om vor Herre Jesus. [Han fortsætter med at vise, at han mener »tro evangeliet«:]
v9 De skal straffes med evig undergang fjernt fra Herrens ansigt og fra hans herlighed og magt,
v10 når han på den dag kommer for at blive herliggjort blandt sine hellige og blive hyldet blandt alle, som kom til *tro;* for hvad vi har vidnet for jer, har I *troet*.«

Siger Jakob ikke, at vi skal »holde hele loven«?

Jakob 1:25:
»Men den, der fordyber sig i *frihedens fuldkomne lov* og bliver ved den og ikke er en glemsom hører, men en gerningens gører, han skal være salig ved det, han gør.«

Hvilken lov? Sammenhængen specificerer det ikke; men det er naturligt, at kalde de store bud for den »fuldkomne lov«.

Jakob 2:8:
»Ja, hvis I efterlever den *kongelige lov* [han mener de TO bud:] i Skriften: 'Du skal elske din næste som dig selv,' så handler I ret.
v9 Men hvis I gør forskel på folk, begår I synd [så de to bud *definerer* synd] og afsløres af loven som overtrædere:
v10 Den, som ellers overholder *hele loven,* men fejler blot på ét punkt, er blevet *skyldig* i dem alle.
v11 For han, som sagde: [og han giver nu *eksempler* ved at sammenligne med GT's system:] 'Du må ikke bryde et ægteskab,' sagde også: 'Du må ikke begå drab;' selv om du ikke bryder et ægteskab, men begår drab, er du dog blevet en *lovovertræder*.

Hvis vi forsøger at blive frelst ved lovlydighed, vil vi mislykkes, for vi er uundgåeligt skyldige. I stedet for at være bundet på den måde, bør vi leve ved frihedens lov:

v12 I skal tale og handle som mennesker, der *vil blive dømt efter frihedens lov*.«

Det ser ud til, at han taler om to forskellige love: Først de to bud, som han kalder den kongelige lov og frihedens lov. I vers 10 introducerer han »hele loven« og giver eksempler ved at referere til to af de ti bud. Han siger, at hvis vi fejler på et enkelt område af »hele loven«, er vi skyldige. I vers 12 siger han, at det er bedre at blive dømt efter frihedens lov. Tydeligvis frihed fra skylden som automatisk følger at leve under »hele loven«.

Konklusion på sektion II: Vi har undersøgt alle NT's skriftsteder, som ser ud til at give grundlag for spørgsmålet om de ti bud i NT (bortset fra de skriftsteder, der udtrykkeligt omhandler sabbatsbudet). Vi har set, at ingen af dem kan benyttes som bevis på, at de ti bud står ved magt i dag. I den næste sektion skal vi undersøge alle skriftstederne, der omhandler sabbatten.

III. Argumenter *for* at sabbatten står ved magt.

Det fjerde bud er indirekte omtalt i de NT skriftsteder, som omtaler sabbatten. Vi skal i denne del fokusere på dette bestemte bud. Hvis sabbatten står ved magt, så vil også alle de ti bud stå ved magt.

Der er kun 27 NT skriftsteder, der omtaler sabbatten. De 18 er i evangelierne, og kun 9 i resten af NT. Intet skriftsted siger direkte, at Paulus, de hedningekristne og ikke engang de jødekristne holdt sabbatten. Vi vil citere alle 27 sabbat-skriftsteder i denne del.

(1) Sabbatten blev til for »menneskets skyld«. Betyder det ikke alle mennesker til alle tider?

Markus 2:27:
»Og Jesus sagde til dem: 'Sabbatten *blev til for menneskets skyld*, og ikke mennesket for sabbattens skyld. Derfor er Menneskesønnen herre også over sabbatten.'«

Ordet »menneskets« virker som om, det dækker alle mennesker; dette fører dog ikke bevis for, at Jesus mente, at det betød for alle mennesker til alle tider, for den pointe, han fremhævede, var det direkte modsatte: Han fortalte jøderne, at deres medmennesker burde være af større betydning for dem end deres afholdelse af sabbatten.

v23 »På en sabbat kom Jesus forbi nogle kornmarker, og undervejs begyndte hans disciple at plukke aks.
v24 Farisæerne sagde da til ham: 'Se dér, hvorfor gør de noget, som ikke er tilladt på en sabbat?'
v25 Så sagde han til dem: 'Har I aldrig læst, hvad David gjorde, da han og hans mænd manglede mad og blev sultne,
v26 hvordan han på yppersteepræsten Ebjatars tid gik ind i Guds hus og spiste af skuebrødene, som det kun er tilladt præsterne at spise, og tilmed gav sine mænd noget?'«

For helhedens skyld citerer vi også de parallelle skriftsteder:

Matthæus 12:1:
»På den tid kom Jesus på en sabbat forbi nogle kornmarker. Hans disciple blev sultne og begyndte at plukke aks og spise.
v2 Da farisæerne så det, sagde de til ham: 'Se, dine disciple gør noget, som det ikke er tilladt at gøre på en sabbat.'
v3 Men han sagde til dem: 'Har I ikke læst, hvad David gjorde, da han og hans mænd blev sultne,
v4 hvordan han gik ind i Guds hus og de spiste af skuebrødene, som det hverken var ham eller hans mænd, men kun præsterne tilladt at spise?
v5 Eller har I ikke læst i loven, at præsterne på selve sabbatten krænker sabbatten i templet og det uden at pådrage sig skyld?
v6 Men jeg siger jer: Her er noget større end templet!
v7 Havde I fattet, hvad det betyder: 'Barmhjertighed ønsker jeg, ikke slagtoffer,' havde I ikke fordømt de uskyldige.
v8 For Menneskesønnen er herre over sabbatten.'
v9 Jesus gik videre derfra og kom ind i deres synagoge.
v10 Og se, der var en mand med en vissen hånd. Og for at de kunne anklage Jesus, spurgte de: 'Er det tilladt at helbrede på en sabbat?'
v11 Men han sagde til dem: 'Hvem af jer, der har et får, ville ikke gribe fat i det og trække det op, hvis det faldt i grøften på en sabbat?
v12 Et menneske er dog meget mere værd end et får. Derfor er det tilladt at gøre noget godt på en sabbat.'«

Lukas 6:1:
»Så skete det på en sabbat, at Jesus kom forbi nogle kornmarker, og hans disciple gik og plukkede aks, gned dem mellem hænderne og spiste.
v2 Men nogle af farisæerne sagde: 'Hvorfor gør I noget, som ikke er tilladt på en sabbat?'
v3 Jesus svarede dem: 'Har I da ikke læst, hvad David gjorde, dengang han og hans mænd blev sultne,
v4 at han gik ind i Guds hus, tog skuebrødene og spiste af dem og gav sine mænd noget, selv om det kun er tilladt præsterne at spise dem?'
v5 Og Jesus sagde til dem: 'Menneskesønnen er herre over sabbatten.'
v6 På en anden sabbat skete det, at Jesus gik ind i synagogen og underviste. Dér var der en mand med en vissen højre hånd.

v7 Og de skriftkloge og farisæerne holdt øje med, om Jesus ville helbrede på sabbatten, så de kunne få noget at anklage ham for.
v8 Men han kendte deres tanker og sagde til manden med den visne hånd: 'Rejs dig og stil dig ind i midten!' Da rejste han sig og trådte frem,
v9 og Jesus sagde til dem: 'Jeg spørger jer: Er det tilladt at gøre noget godt eller at gøre noget ondt på en sabbat, at frelse liv eller at ødelægge det?'«

(2) Eftersom Jesus holdt sabbatten. Bør vi da ikke følge i hans fodspor?

1 Peter 2:20:
»Det er ingen ros, at I tåler mishandling, når I fejler. Men hvis I tåler lidelser, når I gør det gode, så er det tak værd for Gud.
v21 Det blev I kaldet til, for også Kristus led for jeres skyld og efterlod jer et eksempel, for at I skal følge i hans fodspor.«

Peter skriver om at være tålmodige i lidelser, ikke om sabbatter. At følge i Kristi fodspor betyder ikke generelt at gøre, som han *gjorde*; men som han *sagde*. Han var en lovlydig jøde og holdt alle jødernes GT love. Dette beviser dog ikke, at kristne skal gøre det samme. Udtalelsen om vor mission siger, at vi skal gøre, som han sagde, ikke nødvendigvis som han gjorde:

Matthæus 28:19
»Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn,
v20 og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har *befalet* jer.«

(3) Jesus helbredte på sabbatten:

Det ser ud som om han med fuld overlæg provokerede de lovlydige jøder; han må dog selv have holdt sabbatten, for loven ophørte ikke før ved hans død på korset.

Lukas 13:10:
»På en sabbat underviste Jesus i en af synagogerne. . . .
v14 Men synagogeforstanderen, som var vred over, at Jesus helbredte på en sabbat, sagde til skaren: 'Seks dage er bestemt til arbejde, og på dem kan I derfor komme og lade jer helbrede, men ikke på sabbatten.'
v15 Da svarede Herren ham: 'I hyklere, vil ikke hver eneste af jer løse sin okse eller sit æsel fra krybben og trække dem hen og vande dem, selv om det er sabbat?
v16 Men denne Abrahams datter, som Satan har holdt bundet i hele atten år, burde hun ikke løses af denne lænke på sabbatten?'«

Lukas 14:1:
»Engang på en sabbat var Jesus kommet ind for at spise hos en af de ledende farisæere, og de sad og holdt øje med ham.
v2 Da stod der foran ham en mand, som led af vand i kroppen,
v3 og Jesus spurgte de lovkyndige og farisæerne: 'Er det tilladt at helbrede på sabbatten eller ej?'
v4 Men de sagde ingenting. Så rørte han ved manden og helbredte ham og lod ham gå.
v5 Derpå sagde han til dem: 'Hvis en af jer har en søn eller en okse, som falder i en brønd, vil han så ikke straks trække dem op, selv om det er på en sabbat?'«

Johannes 5:9:
»Straks blev manden rask, og han tog sin båre og gik omkring. Men det var sabbat den dag;
v10 derfor sagde jøderne til ham, som var blevet helbredt: 'Det er sabbat, og det er ikke tilladt dig at bære din båre.' . . .
v16 Derfor gav jøderne sig til at forfølge Jesus, fordi han havde gjort dette på en sabbat.
v17 Men Jesus sagde til dem: *'Min fader arbejder stadig, og jeg arbejder også* [selv på sabbatten].'
v18 Derfor var jøderne endnu mere opsat på at slå ham ihjel; for ikke blot brød han sabbatten, men han kaldte også Gud sin fader og gjorde sig selv Gud lig.«

Johannes 7:22:
»Derfor: Moses har givet jer omskærelsen - egentlig går den ikke tilbage til Moses, men helt til fædrene - og I omskærer mennesker selv på en sabbat.
v23 Når et menneske kan omskæres på en sabbat, for at Moses' lov ikke skal brydes, hvorfor er I så vrede på mig, fordi jeg gjorde et helt menneske rask på en sabbat?«

Johannes 9:14:
»Det var sabbat den dag, Jesus lavede dyndet og åbnede hans øjne. . . .
v16 Da sagde nogle af farisæerne: 'Den mand er ikke fra Gud, for han overholder ikke sabbatten.'«

Disse skriftsteder viser, at det var lovligt at gøre godt på sabbatten; men de viser ikke, at kristne skal holde den.

(4) Jesus og apostlene prædikede for jøderne i synagogerne på sabbatten:

Synagogerne var et ideelt forum for at forkynde for jøderne, at Jesus var »lovens ophør«; det viser dog ikke, at apostlene nødvendigvis holdt sabbatten:

Mark 1:21:
»Så kom de til Kapernaum. Da det blev sabbat, gik han straks ind i synagogen og underviste.«

Mark 6:2:
»Og da det blev sabbat, begyndte han at undervise i synagogen . . .«

Lukas 4:16:
»Han kom også til Nazaret, hvor han var vokset op. På sabbatten gik han efter sædvane ind i synagogen, og han rejste sig for at læse op.«

Lukas 4:31:
»Jesus kom så ned til Kapernaum, en by i Galilæa. Han underviste dem på sabbatten,« Jesus holdt sabbatten, han var lovlydig jøde og han underviste på sabbatten.

Apostlenes Gerninger 13:14:
»de andre rejste videre fra Perge og nåede til Antiokia i Pisidien. På sabbatten gik de hen i synagogen og satte sig;«

Apostlenes Gerninger 13:42:
»Da de gik ud, bad man om at måtte høre om dette igen den følgende sabbat.

v43 Da synagogemenigheden spredtes, fulgte mange jøder og gudfrygtige proselytter med Paulus og Barnabas, som talte med dem og søgte at overbevise dem om, at de skulle blive ved Guds nåde.
v44 Den følgende sabbat var næsten hele byen kommet sammen for at høre Herrens ord.«

Apostlenes Gerninger 16:13:
»På sabbatten gik vi ud gennem byporten og langs med en flod, hvor vi mente, der var et bedehus. Dér satte vi os og talte med de kvinder, der var forsamlet.«

Apostlenes Gerninger 18:4:
»Og hver eneste sabbat førte Paulus samtaler i synagogen og søgte at overbevise både jøder og grækere.«

Ingen af disse skriftsteder indicerer at apostlene holdt sabbatten.

(4) Et antal skriftsteder viser blot, at jøderne holdt sabbatten.

Vi vil tilføje dem for helhedens skyld. Nogle af disse skriftsteder viser til den første af de usyrede brøds dage.

Matthæus 28:1:
»Efter sabbatten, da det gryede ad den første dag i ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se til graven.«

Mark 15:42:
»Og da det nu var blevet aften, og det var forberedelsesdag, det vil sige dagen før sabbat,
v43 kom Josef fra Arimatæa, et fornemt rådsmedlem, som også ventede Guds rige. Han dristede sig til at gå ind til Pilatus og bad om at få Jesu legeme.«

Mark 16:1:
»Da sabbatten var forbi, købte Maria Magdalene og Maria, Jakobs mor, og Salome vellugtende salver for at gå ud og salve ham.«

Lukas 23:54:
»Det var forberedelsesdagen, lige før sabbatten begyndte.
v55 De kvinder, som var kommet fra Galilæa sammen med Jesus, fulgte efter og så graven, og hvordan hans legeme blev lagt dér.
v56 Og da de var vendt tilbage, tilberedte de vellugtende salver og olier; men sabbatten over holdt de sig i ro efter lovens bud.«

Johannes 19:31:
»Det var forberedelsesdag, og for at legemerne ikke skulle blive hængende på korset sabbatten over - for det var en stor sabbatsdag - bad jøderne Pilatus om, at de korsfæstedes ben måtte blive knust og de døde taget ned.«

Apostlenes Gerninger 1:12:
»Så vendte de tilbage til Jerusalem fra Oliebjerget, som ligger tæt ved Jerusalem, kun en sabbatsvej derfra.«

Dette udtryk ser ud til at have været et almindeligt udtryk for en bestemt distance. Lukas giver os en distance og siger intet om, hvorvidt kristne skal eller ikke skal gå den på nogen bestemt dag.

Apostlenes Gerninger 13:27:
»For Jerusalems indbyggere og deres ledere kendte ham ikke, de dømte ham og opfyldte derved profeternes ord, som læses op hver sabbat.«

Apostlenes Gerninger 15:21:
»For Moses har fra gammel tid sine forkyndere i alle byer og læses op i synagogerne hver eneste sabbat."«

Beslutningen, apostlene foretog i Apostlenes Gerninger 15, var hvorvidt eller hvor meget af Moseloven, der var bindende (vers 5). Det synes derfor naturligt for Jakob at afrunde sine bemærkninger med referencen i vers 21 til Moses og jøderne.

(6) Beviser Matthæus 24 ikke, at kristne ved endetiden skal holde sabbatten?

Matthæus 24:20:
»Bed til, at jeres flugt ikke skal ske om vinteren eller på en sabbat.
v21 For da skal der være en stor trængselstid, som der ikke har været magen til fra verdens begyndelse indtil nu og heller aldrig vil komme.«

Denne passage er en af de meget få »dobbelte« profetier. Det meste af profetien ser ud til at tale om fremtiden; men vers 15–18 drejer sig om Jerusalems ødelæggelse i år 70 e.Kr.

V15 »Når I derfor ser Ødelæggelsens Vederstyggelighed, som der er talt om ved profeten Daniel, stå på hellig grund - den, der læser dette, skal mærke sig det! –
v16 da skal de, der er *i Judæa,* flygte ud i bjergene;
v17 den, der er på taget, skal ikke gå ned og hente noget i huset;
v18 og den, der er ude på marken, skal ikke gå hjem og hente sin kappe.«

Denne del af profetien er klart for det gamle Judæa. Det er umiddelbart herefter og i dette sammenhæng at sabbatten er nævnt:

v19 »Ve dem, der skal føde, og dem, der giver bryst i de dage.
v20 Bed til, at jeres flugt ikke skal ske om vinteren eller på en sabbat.«

Flugt på sabbatten ville have skabt opmærksomhed og sat dem i fare. Dette ville næppe være tilfældet i dag for folk, der skulle flygte på en lørdag. Det kan også have været vanskeligt at passere byportene på sabbatten (se Jeremias 17:24). Verset kan bestemt ikke betyde, at Jesus mente, at det var det mindste syndigt at flygte for sit liv på sabbatten. Dette måtte bestemt regnes for en okse i grøften.

Efter disse vers ser det ud til at profetien taler om fremtiden; men det indicerer ikke nødvendigvis, at endetidens kristne vil holde sabbatten.

(7) Gud hvilede på sabbatten. Skal vi ikke gøre det samme?

1 Mosebog 2:2:
»På den syvende dag var Gud færdig med det arbejde, han havde udført, og på den syvende dag hvilede han efter alt det arbejde, han havde udført.
v3 Gud velsignede den syvende dag og helligede den, for på den dag hvilede han efter alt det arbejde, han havde udført, da han skabte.«

Den syvende dag bliver ikke kaldt »sabbatten« ej heller blev den gjort til lov før i 2 Mosebog 16:23, hvor der blev givet manna. Gud hvilede på den syvende dag; men han indførte også omskærelsen, offerlovene og resten af det mosaiske system og var tilfreds, når de ofrede. Den første Adam var begyndelsen på nationen Israel. Den anden Adam var begyndelsen på den åndelige frelse baseret på indpodet retfærdighed i stedet for retfærdighed ved lov.

Det sidste NT skriftsted, som omtaler sabbatten er

Hebræerne 4:9:
»Altså venter der Guds folk en sabbatshvile.«

Her er sabbatten benytte figurativt for den tusindårige hvile; en hvile, som er påbegyndt i den kristnes liv, hvilende i den frihed vi har i Kristus. Ud fra dette opfylder enhver kristen sabbatten, også de der går til gudstjeneste om søndagen. Den kristne sabbat er livet i Kristus – hver dag i ugen.

Konklusionen på sektion III: Bortset fra et skriftsted, som vi skal se på i begyndelsen af næste sektion, har vi nu undersøgt alle de 27 NT skriftsteder, der omtaler sabbatten, og vi har set, at NT tydeligvis ikke indeholder noget skriftsted, som påbyder sabbat eller viser, at kristne holdt den.

IV. Argumenter imod at holde de ti bud i NT.

(1) Kolossenserne 2:16 viser, at helligdagene og sabbatten blot var en skygge.

Dette er det sidste af de 27 skriftsteder. I stedet for at lære sabbatsafholdelse, som man har formodet, ser dette skriftsted ud til at gøre det direkte modsatte.

Begynd i vers 14:
»Han *slettede* vort gældsbevis med alle dets bestemmelser [1948-oversættelsen: »det anklagende skyldbrev med dets lovbestemmelser«] imod os [inkluderer apostlen Paulus]; han *fjernede* det ved at nagle det til korset;
v15 han afvæbnede magterne og myndighederne [dette taler altså ikke blot om vor skyld], stillede dem offentligt til skue og førte dem i sit triumftog i Kristus.
v16 Lad derfor ikke nogen dømme jer på grund af mad eller drikke, eller på grund af fester eller nymåne eller *sabbatter.*
v17 Det er kun en skygge af det, som skal komme, men legemet selv er Kristus.«

Vi har hidtil forsøgt at bortforklare dette; men umiddelbart siger det klart, at madlove, fester og sabbatter er »slettet« og »fjernet« ved Jesus Kristus, »ved at nagle det til korset«, fordi det kun er »en skygge« af virkeligheden, Jesus Kristus.

Fortsæt i vers 20:
»Når I med Kristus er døde fra verdens magter, hvorfor *underkaster I jer så påbud,* som om I levede i verden:
v21 Tag ikke, smag ikke, rør ikke!
v22 - alt sammen noget, der skal bruges og forgå - det er kun menneskers påbud og lære.«

Vi har påstået, at hele dette afsnit drejede sig om asketeisme; men dette synspunkt forklarer ikke, hvorfor sabbatter er omtalt, og hvorfor Paulus inkluderer sig selv: »imod os«. Ej heller forklarer det, hvordan asketeisme kunne være en skygge af Kristus; men fester og sabbatter *var* en skygge af Kristus.

(1) Vi er gjort fri af lovlydighed:

Galaterne 5:1:
»Til den frihed har Kristus befriet os [specielt fra omskærelse (v2)]. Stå derfor fast, og lad jer ikke atter tvinge under trælleåg!
v2 Se, jeg, Paulus, siger jer, at hvis I lader jer omskære, vil Kristus intet gavne jer.
v3 Jeg vidner igen, at enhver, som lader sig omskære, er forpligtet til at holde hele loven. [Paulus må mene hele Moseloven eller hele GT's love]
v4 I er afskåret fra Kristus, I der søger at blive retfærdige ved loven. I er faldet ud af nåden. . . .
v7 I var kommet godt i gang. Hvem har hindret jer i at adlyde sandheden? [Det er interessant, ikke at blive omskåret og ikke at holde Moseloven, kalder han »at adlyde sandheden«.] . . .
v13 Brødre, I blev kaldet til frihed. Brug blot ikke friheden som et påskud for kødet [ved at vende tilbage til omskærelse etc.], men tjen hinanden i kærlighed.
v14 For hele loven [loven, der tales om, er Moseloven] er opfyldt i det ene ord: 'Du skal elske din næste som dig selv.'«

Med andre ord: Vi skal kun holde dette ene punkt fra Moseloven: Du skal elske din næste som dig selv. Vi kan trygt formode, at han havde begge de to store bud i tankerne. Således siger skriften, at bortset fra de to store bud har *Kristus sat os fri af lovlydighed.*

Det er også betydningsfuldt at bemærke, at hvis vi atter »lader [os] tvinge under trælleåg . . . *er [vi] afskåret fra Kristus . . . faldet ud af nåden.*« Lovlydighed – selv om den kun er en tradition – kan så afgjort være farlig.

(3) Jesus ophævede loven med dens bud:

Efeserne 2:15:
»Han satte *loven med dens bud* og bestemmelser *ud af kraft* for i sig at skabe ét nyt menneske af de to og således stifte fred,«

mellem jøder og hedninge. Loven er Moseloven *inklusive bud* (de ti?) og bestemmelser.

(4) De ti bud er ikke engang omtalt ved navn i NT.

Som vi har set, er der kun hentydet til dem i meget få vers. Begge fakta er lidt underlige, hvis de var en central og vigtigt doktrin, som vi hidtil har formodet det. På den anden side er de to bud ofte citeret. Hvis en mand fra Mars læste NT, ville han sandsynligvis konkludere, at de to bud skal holdes, ikke de ti.

(5) Sabbatsbrud er ikke at finde i nogen af listerne med synd i NT.

NT indeholder flere lister med synd. Her følger to sådanne lister:

1 Korinther 6:9:
»Ved I ikke, at uretfærdige ikke skal arve Guds rige? Far ikke vild! Hverken utugtige eller afgudsdyrkere eller ægteskabsbrydere eller mænd, der ligger i med mænd,
v10 eller tyve eller griske mennesker, ingen drukkenbolte, ingen spottere, ingen røvere skal arve Guds rige.«

Desuden **Galaterne 5:19:**
»Kødets gerninger er velkendte: utugt, urenhed, udsvævelse,
v20 afgudsdyrkelse, trolddom, fjendskaber, kiv, misundelse, hidsighed, selviskhed, splid, kliker,
v21 nid, drukkenskab, svir og mere af samme slags.«

Hvis sabbatten skulle holdes i NT, måtte man forvente, at der var mindst en eller to referencer til sabbatsbrud. Dem er der mange af i GT; men i NT finder vi forbavsende nok ingen.

(6) Loven og profeterne ophørte med Johannes Døber.

Lukas 16:16:
»Loven og profeterne havde deres tid indtil Johannes. Siden da forkyndes Guds rige, og alle og enhver trænger [bryder] ind i det.
v17 Men himmel og jord skal snarere forgå end en eneste tøddel af loven falde væk.«

Det ser tydeligvis ud til, at dette skriftsted omtaler to forskellige love. Loven og profeterne (et udtryk for hele Det Gamle Testamente eller for hele GT's system) varede kun indtil

Johannes; men en anden lov (de ti bud eller de to store bud) skal ikke forgå. Alle trænger eller bryder ind i riget, dvs. bryder Moseloven; for der forlanges ikke længere retfærdighed ved lov.
Umiddelbart er det, hvad Kristus siger. Men vi har forsøgt at bortforklare det:

Matthæus 11:13 siger:
»For alle profeterne og loven har indtil Johannes været *forudsigelser*.«

Vi har forklaret, at det betød »forkyndt evangeliet«.
Siden da har Jesus og kirken forkyndt evangeliet. Og vi har forsøgt at forklare »enhver trænger [bryder] ind i det« ved at sige: De klarer det i virkeligheden ikke, de *forsøger* at trænge eller bryde ind i det uden lov; i vers 17 i Lukas 16 viser Kristus, at de ikke vil klare det, for Moseloven står stadig ved magt. Men fordrejer det ikke Jesu ord, hvis vi tillægger ordene »forsøger at«?
Vi er ikke særlige heldige i vore forsøg på at bortforklare disse vers. De siger faktisk, at alle *virkelig* kommer ind i Guds rige på trods af loven og profeterne, som var indtil Johannes. Loven og profeterne er hele GT fra Adam til Malakias, inklusive de ti bud.

(7) De ti bud ser ud til at være kulturelt forbundet med GT's Israel.

De ser ud til at være en ekspansion af de to bud og specielt beregnet for GT's Israel. Bibelen ser tydeligvis ud til at indrette sin lære efter de gældende kulturelle forhold. Vi har lært, at Bibelen er mundtligt inspireret (dikteret), at hvert ord er sandt og uden fejl, bortset fra kopieringsfejl; men det ser nærmere ud til at være skrevet af mennesker, ikke alene på deres personlige sprog; men udtrykkende *deres* forståelse i forhold til deres baggrund, begrænsninger og kultur. Dette punkt virker enkelt at bevise: Apostlene skrev gentagne gange; men fejlagtigt, at Jesus ville komme tilbage i deres levetid.

Romerne 13:11:
»I kender tilmed timen og ved, at det er på tide at stå op af søvne. For nu er frelsen os nærmere, end da vi kom til tro.
v12 Natten er fremrykket, *dagen er nær.*«

1 Korinther 7:29:
»Men det siger jeg, brødre: *Tiden er knap.* Herefter skal de gifte være, som om de ikke var gift,
v29) og de, der gør brug af verden, som om de ikke udnyttede den. For denne verden, som den er, *går til grunde.*«

1 Korinther 15:51:
»Vi skal *ikke alle sove hen,* men vi skal alle forvandles,
v52 i ét nu, på et øjeblik, ved den sidste basun; for basunen skal lyde, og de døde skal opstå som uforgængelige, og vi skal forvandles.«

Filipperne 4:5:
»Lad jeres mildhed blive kendt af alle mennesker. Herren er nær.«

1 Thessaloniker 4:15:
«*Vi, der lever* og endnu er her, når Herren kommer, skal ikke gå forud for de hensovede.

v16 For Herren selv vil, når befalingen lyder, når ærkeenglen kalder og Guds basun gjalder, stige ned fra himlen, og de, der er døde i Kristus, skal opstå først.
v17 Så skal *vi, der lever* og endnu er her, rykkes bort i skyerne sammen med dem . . .«

Jakob 5:8:
»Også I skal være tålmodige og gøre jeres hjerter stærke, for Herrens komme *er nær.*«

De tog tydeligvis fejl. *Derfor kan ovenstående fem skriftsteder ikke være mundtlig inspireret, for de er forkerte.* Vi kan derfor ikke udelukke den mulighed, at de har skrevet andre fejlagtige ting, og at disse er at finde i NT i dag. Således må »dit ord er sandhed« ikke forstås således, at Bibelen er direkte dikteret af Gud; men at den indeholder Guds ord. Måske mente Jesus sig selv, da han sagde »dit ord«. Kirken lærer for nuværende, at 1 Mosebog ikke skal tages bogstaveligt; dvs. at den ikke er mundtligt inspireret; men er forfatterens synspunkt.

Det ser ud til, at NT i nogen grad er farvet af forfatterens personlige synspunkter og kulturelle reaktioner. Drastiske forandringer blev foretaget i doktriner ved overgangen fra GT til NT, nogen forandringer fandt uden tvivl sted på grund af den kulturelle situation.

Andre ændringer blev indført i læren i Paulus' levetid, som i forbindelse med kødofret til afguder. Men den kulturelle forskel er langt mere drastisk mellem NT's tid og den vestlige verden i dag. Hvad ville apostlene forandre, hvis de levede i dag? Måske blev mange ting regnet for forkerte, fordi det ikke var acceptabelt i den pågældende kultur, ting som kan være almindeligt accepteret i vor kultur. Det kan debatteres, hvorvidt sådanne ting kan være gode eller dårlige; men det bør også debatteres, hvorfor NT regner dem for religiøst forkerte, og hvorvidt sådanne begrundelser er til stede i vor kultur i dag. NT's regler, som at kvinder skal have deres hoved tildækket, at de skal tie under gudstjenester og regler som at forbyde kvinder at prædike, kan være oprettet baseret på kulturen på den tid.

Konklusion på sektion IV: Vi har undersøgt syv stærke argumenter imod de ti bud, inklusive at sabbatten står ved magt i NT. De citerede skriftsteder er vanskelige at feje til side.

V. Synd er brud på de to bud.

Hvis de ti bud ikke længere er bindende, betyder det ikke, at vi kan leve, som vi har lyst til. Vi har set, at de to store bud skal holdes, og at de definerer synd. Mange skriftsteder siger os, at det ikke er en god idé at synde:

1 Korinther 6:9:
»Ved I ikke, at uretfærdige ikke skal arve Guds rige? Far ikke vild! Hverken utugtige eller afgudsdyrkere eller ægteskabsbrydere eller mænd, der ligger i med mænd,
v10 eller tyve eller griske mennesker, ingen drukkenbolte, ingen spottere, ingen røvere skal arve Guds rige.
v11 Sådan *var* nogle af jer engang, men I blev vasket rene, I blev helliget, I blev gjort retfærdige [gjort skyldfrie, ikke syndfrie] ved Herren Jesu Kristi navn og ved vor Guds ånd.
v12 *Alt er tilladt mig, men ikke alt gavner.* Alt er tilladt mig, men jeg skal ikke lade noget få magt over mig.«

Galaterbrevet siger også, at selvom vi har frihed for loven, skal vi ikke tilfredsstille kødets lyster:

Galaterne 5:13:
»Brødre, I blev kaldet til *frihed* [frihed fra loven: vers 14 og 18]. Brug blot ikke friheden som et påskud for kødet, men tjen hinanden i kærlighed [hold det andet store bud].
v14 For *hele loven* er opfyldt i det ene ord: 'Du skal elske din næste som dig selv.'
v15 Men hvis I bider og slider i hinanden, så pas på, at I ikke æder hinanden helt!
v16 Hvad jeg mener, er: I skal leve i Ånden og *ikke* følge kødets lyst. [Gør ikke synden til din vej i livet, dit mål]
v17 For kødets lyst står Ånden imod, og Ånden står kødet imod. De to ligger i strid med hinanden, så I ikke kan gøre, hvad I vil.
v18 Men drives I af Ånden, er I *ikke* under *loven*.

Selv om det er således, *bør* det efterfølgende dog undgås:

v19 Kødets gerninger er velkendte: utugt, urenhed, udsvævelse,
v20 afgudsdyrkelse, trolddom, fjendskaber, kiv, misundelse, hidsighed, selviskhed, splid, kliker,
v21 nid, drukkenskab, svir og mere af samme slags. Jeg siger jer på forhånd, som jeg før har sagt, at de, der giver sig af med den slags, *ikke* skal arve Guds rige.
v22 Men Åndens frugt er kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed,
v23 mildhed og selvbeherskelse. Alt dette er loven ikke imod!
v24 De, som hører Kristus Jesus til, har korsfæstet kødet sammen med lidenskaberne og begæringerne.«

Dvs. kødet må ikke være vort mål, det dominerer os ikke.

1 Timotheus 1:8:
»Men vi ved, at *loven er god*, hvis man bruger den, som lov skal bruges,
v9 og når man ved, at en lov ikke er bestemt for retskafne, men for lovbrydere og genstridige, for gudløse og syndige, for spottere og ugudelige, for dem, der slår deres far eller mor ihjel, for drabsmænd,
v10 utugtige, mænd der ligger i med mænd, bortførere, løgnere, menedere, og hvad der ellers *strider mod* den sunde lære efter det evangelium om herligheden hos den salige Gud, som jeg har fået betroet.«

1 Peter 4:3:
»For det er mere end nok, at I i den forløbne tid har gjort, som hedningerne vil, og levet et liv i udsvævelser, begær, svir, vilde fester, drikkelag og utilbørlig [lovløs] afgudsdyrkelse.
v4 Nu, da I ikke længere styrter jer ud i *den samme* strøm af udsvævelser, undrer de sig og spotter jer for det.«

Således er målet med dette skrift ikke, at vi skal styrte os »ud i den samme strøm af udsvævelser.«

VI. Konklusion

Vi har præsenteret beviser for følgende:

I. Argumenterne for at de ti bud står ved magt i NT ser ikke ud til at være gældende:

1. Vi så, at i bjergprædikenen viste Jesus eftertrykkeligt, i stedet for at lære at holde loven, at det er umuligt at opnå retfærdighed ved lovlydighed.

2. Vi så, at selv om Jesus fortalte den rige unge mand, at han skulle holde de ti bud, var hans pointe klart at vise ham umuligheden i at tjene sig til frelse ved lovlydighed.

3. Vi så, at meningen med at have loven skrevet i vore hjerter ikke er, at vi skal holde loven; men nærmere at NT lærer, at det betyder at være skyldfri ved tilgivelse i Jesus, i stedet for at være fejlfri ved at holde budene.

4. Vi så, ved nøje at undersøge Romerne 2 til 8, at selv om Paulus' lange afhandling om loven eller nåden indeholder udtalelser, som kan benyttes til at understøtte lovlydighed, er der lige så vægtige udtalelser for det modsatte. Vi så en klar fremadskriden i Paulus' argumenter, og vi undersøgte en håndfuld vers, som overfladisk set kunne opfattes som at underbygge lovlydighed og fandt ved en nærmere undersøgelse, at Paulus' budskab klart er det modsatte. Han siger endog tydeligt: »*Viljen* har jeg, men udføre det gode *kan jeg ikke.* . . . men med kødet [tjener jeg] syndens lov.« Vi så, at pointen i hele hans afhandling er, at loven er god; men at vi ikke kan holde den og vi behøver det heller ikke.

5 Vi så fejlen i vor traditionelle forklaring om, at de to store bud var Jesu sammendrag af de ti bud. Det er det modsatte: De ti bud er en specifik ekspansion af de to store bud givet til GT's Israel – de to bud er de oprindelige bud. Med andre ord, når NT taler om at holde de to bud, betyder det ikke, at vi skal holde deres nationale ti-punkts applikation.

Vi konkluderede, at ingen af ovenstående fem argumenter beviser, at vi skal holde de ti bud.

II. Vi så, at resten af skriftstederne om lov/bud ligeså godt kan henvise til de to store bud som til de ti.

Vi undersøgte resten af NT's skriftsteder relevante til spørgsmålet om, hvorvidt de ti bud står ved magt og så, at mange af dem klart taler om de to store bud i stedet for de ti, og at resten ikke specificerer hvilket sæt bud, der tales om. Vi så fejlen i vor traditionelle synspunkt, at hvor NT omtaler bud eller lov, må det være de ti bud. De to bud er omtalt i et større antal passager, de ti kun i nogle få. Når et skriftsted ikke klart siger hvilket bud, der menes, er det langt sikrere at formode, at der menes de to bud og ikke de ti.

Vi konkluderede, at ikke et eneste NT skriftsted kan benyttes som bevis på, at de ti bud står ved magt i dag.

III. Vi undersøgte et antal argumenter for, at sabbatten står ved magt og fandt dem ugyldige:

Vi gennemgik hvert eneste NT skriftsted, der omtaler sabbatten, og fandt, at der ingen bevis er for, at den står ved magt eller at kristne holdt den.

1. Vi så, at da Jesus sagde, at sabbatten »blev til for menneskets skyld«, var hans pointe ikke at sige, at den var bindende for alle mennesker til alle tider; men det stik modsatte: At for jøderne burde deres medmennesker være vigtigere end at holde sabbatten.

2. Vi så, at følge i Jesu fodspor betyder tålmodigt at udholde lidelse. Han levede under den gamle pagt og var fuldkommen lovlydig i alle områder af Moseloven. Vi så, at han lærte os, at gøre som han *sagde* i stedet for som han *gjorde.*

3. For helhedens skyld undersøgte vi skriftstederne, som viser, at Jesus helbredte på sabbatten.

4. Vi så, at selv om der er fire skriftsteder, som viser, at Jesus prædikede i synagogen på sabbatten, og fire skriftsteder, der viser at apostlene gjorde det samme, indicerer ingen af disse skriftsteder, at de faktisk holdt sabbatten; snarere at jøderne var forsamlede i synagogerne på sabbatten, og dette var et godt sted og et fint tidspunkt at henvende sig til dem.

5. For helhedens skyld listede vi skriftstederne, som blot viste, at jøderne holdt sabbatten.

6. Vi undersøgte Matthæus 24 og så, at referencen til sabbatten drejede sig om Judæa og det første århundrede, og ikke nødvendigvis vor tid.

7. Vi så, at selv om Gud hvilede på den syvende dag, blev sabbatten ikke gjort til lov før flere århundreder senere, da manna blev givet. Guds hvile viste til sabbatsbudet, den tusindårige hvile og den enkelte kristnes hvile i Kristus. Det betød ikke nødvendigvis, at alle mennesker til alle tider skulle hvile på den syvende dag.

Baseret på vort studie af disse argumenter og alle sabbatsskriftstederne i NT konkluderede vi, at argumentet er utilstrækkeligt og at NT ikke indeholder noget skriftsted, som påbyder sabbatten eller viser, at kristne holdt den.

IV. Vi undersøgte syv stærke argumenter imod, at de ti bud, inklusive sabbatten, skulle stå ved magt i dag.

1. Ifølge Kolossenserne er helligdagene og sabbatten kun en skygge af Kristus og blev naglet til korset. Vi så, at vore tidligere forsøg på at bortforklare dette skriftsted var mangelfuldt.

2. Vi så, at ifølge Galaterbrevet er vi sat fri af lovlydighed, bortset fra følgende bud: »Du skal elske din næste som dig selv.«

3. Vi så, at ifølge Efeserne satte Jesus loven med dens *bud* og bestemmelser ud af kraft.

4. Vi så, at underligt nok er de ti bud ikke engang omtalt ved navn i NT; mens de to bud ofte er nævnt.

5. Vi så, at forbavsende nok er sabbatsbrud ikke at finde nogetsteds i de forskellige lister over synder i NT.

6. Vi så, at ifølge Lukas 16 ophørte »loven og profeterne« med Johannes. Dette udtryk inkluderer hele Det Gamle Testamente inklusive de ti bud.

7. Vi så, at de ti bud ser ud til at være kulturelt knyttet til GT's Israel, og at budskabet i Bibelen har ændret sig med nye kulturer og tider.

Vi konkluderede, at argumenterne og skriftstederne er stærkt imod, at de ti bud inklusive sabbatten står ved magt i dag.

Selv om vi traditionel har formodet det modsatte, når NT nævner bud, er det i de fleste tilfælde de to, der menes, ikke de ti. NT siger intetsteds, at de ti bud står ved magt, eller at de skal holdes af kristne. De ti bud var en national tillæggelse til de to evige og store bud.
Selv om de fleste principper i de ti bud er udledt fra de to; kan der være situationer, hvor for eksempel en løgn kan beskytte din næste imod ondt, den ville da vise større kærlighed imod din næste end strengt at overholde budet om ikke at vidne falsk mod din næste.

Samlet har vi set, at ingen af NT's skriftsteder, som omtaler de ti bud og sabbatten siger, at kristne skal holde dem, ej heller er der nogen eksempler på kristne, der specifikt holder sabbatten. Derimod finder vi vægtige beviser for med stor bestemthed at konkludere, at hverken de ti bud eller sabbatten står ved magt under NT. Sabbatten var specielt beregnet som et tegn for nationen Israel og er ikke for alle mennesker til alle tider.
Som Galaterbrevet advarer os om, er de, der underlægger sig de trællekår, som loven påfører, i fare for at falde fra nåden og blive afskåret fra Jesus Kristus.

Lars Andersen
Guds Verdensvide Kirken har gennemgået enorme forandringer og revideringer I sin lære siden Herbert W. Armstrongs tid.